

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 197/16

KLAGER: Trine Engdal med samtykker
ADRESSE: Hurdal
PUBLIKASJON: Romerikes Blad (papir og nett)
PUBLISERINGSDATO: 22. og 23.07.2016
STOFFOMRÅDE: Livsstil
SJANGER: Nyhetsartikkel, forside, front
SØKERSTIKKORD: Tittelbruk, premisser, saklighet og omtanke
REGISTRERT: 28.07.2106
BEHANDLET I PFU: 29.11.2016
BEHANDLINGSTID: 117 dager
KLAGEGRUPPE: Privatpersoner
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Samtykker vedlagt.

SAMMENDRAG:

Romerikes Blad (RB) publiserte fredag 22. juli kl. 21.06, en artikkel på nett med forsides-tittelen «Roper på mannfolk» illustrert et bilde av tre kvinner. Tittelen på artikkelen var «Kom til oss – og finn lykken i Hurdal». Inngressen:

«HURDAL: Jakter du på en ny partner? Tre single damer anbefaler at du legger turen til den vakreste bygda på Romerike.»

Dagen etter, lørdag 23. juli 2016, ble samme artikkel publisert i papiravisen. På forsiden ble artikkelen presentert slik «Hurdalsjenter roper på mannfolk», også illustrert med et bilde av tre kvinner. Inne i avisen var stikk-tittelen; «Singel-trio inviterer alle som jakter på kjærligheten.» og tittelen: «Kom til oss – og finn lykken i Hurdal».

Artikkelen startet med å presentere statistikk over andelen single på Romerike generelt, og Hurdal spesielt. Av alle kommunene på Romerike, hadde Hurdal hatt en nedgang i antall single. Tre single kvinner ble i artikkelen intervjuet om det å være singel i Hurdal.

«Ikke det at vi mistrives som aleneboere og ønsker oss partner for enhver pris, men det kan være hyggelig å være to, er de enig om.»

Under mellom-tittelen «Bygdedag i august» stod det:

«Single menn bør legge turen til Hurdal, uttaler de, for her er det gode muligheter

til å finne en kjærlig og attraktiv partner. - Kvinner kan også prøve lykken, slik at mannfolkene i bygda får damer å hygge seg med, sier Trine Engdal. En hyperaktuell anledning er «Bygdedagen» 20. august, men det er ikke nødvendig å vente fire uker med en Hurdalstur.»

På spørsmål om hvorfor så mange fra Hurdal er single, svarte Bente at det var mange årsaker til det, «men det er ikke enkelt å finne en partner i et lite, gjennomiktig samfunn. "Alle kjenner alle" og da trår du varsomt». Trine uttalte at boligprisene spilte inn. «Her kan kvinner bo alene i stort hus, uten å måtte ha noen å dele utgiftene med.»

Til slutt ble det spurt om «Hvilke egenskaper leter dere etter?»:

«En som kan samarbeide om alle gjøremål, han må ha sans for humor og være snill, er svarene fra Hurdalstrioen.»

Artikkelen var illustrert med et bilde av de tre intervjuede kvinnene sittende i gresset med jordbær. Bildetekst:

«TRIVES I HURDAL: Bente Sørgård, Anita Guttersrud og Trine Engdal har bodd nesten hele livet i Hurdal. På minussiden kommer mangel på busser og tog.»

KLAGEN:

Klager er en av de intervjuede «Hurdalsjentene» med samtykke fra de to andre kvinnene. Det er ikke selve artiklene klager reagerer på, men forsidesitlene på nett og i papir.

Allerede fredag kveld, da saken ble publisert på nett, tok klager kontakt med avisen og ba dem fjerne tittelen. Avisen gjorde ikke det, og samme tittel kom på trykk i papiravisen dagen etter.

Klager hevder at tittelen ikke samsvarer med «det vi ble enige med journalisten om». Klager skriver: «Jeg ble spurt om å stille til intervju i forbindelse med at Hurdal har flest single på Romerike og si noe om hva jeg trodde var årsaken. Helt uproblematisk å si noe om dette da det er kjent at jeg er singel i bygda og jeg er ikke flau over det. Men jeg er heller ikke på leting etter mann, noe jeg sa tydelig. [...] Erfaringen tilsa imidlertid at det var lurt å ta med seg noen og mine venninner Anita Guttersrud og Bente Sørgård stilte med meg. Vi sa tidlig klart i fra at vi ikke ønsket dette som en kontaktannonse men at vi ville fremme bygda vår som et godt sted å bo også for single.»

Om selve intervjuet, skriver klager følgende: «Samtalen med journalisten inneholdt også da temaet hvorfor er mange single. Han penset innpå oss og vi sa opptil flere ganger at vi ikke ønsket noen kontaktannonse. Journalisten fikk masse morsomme innspill som gjorde at han kunne ha laget et kjempefin artikkel, men vi har i ettertid skjönt at innholdet var bestemt på forhånd.» Klager mener titlene ble «akkurat det vi ba om å slippe og ble lovet å slippe».

Spesielt blir det også når artikkelen er «plussset» og kun åpen for abonnenter. Tittelen var derfor det eneste folk på nettet så, og på Facebook, noe som fikk uheldige konsekvenser i en liten bygd, skriver klager. Det opplyses at kvinnene mottok «mange drittkommentarer, men [vi] tåler jo litt, men når det går utover ungene våre er dette ikke greit og det burde RB sett for seg når de velger en slik overskrift på noe i en liten bygd».

Klager skriver: «Vi er ikke kjendiser som må tåle litt fra media. Vi har stilt opp i dette i god tro men føler det har blitt misbrukt i jakten på sidevisninger. Jeg har sendt mail til ansvarlig redaktør men fikk til svar at artikkelens overskrift var ment til å "skape følelser" hos leserne. Og ja, det har de klart. Alle negative følelser et bygdetroll er i stand til å oppdrive. Rett og slett respektløs behandling.»

Det opplyses at artikkelen etter hvert ble fjernet fra Facebook, og at den også ble redigert på nett. «Men det hjelper ikke da papirutgaven ligger på nett og i alles postkasser. Vi har heller ikke fått noe i nærheten av en unnskyldning. Jeg ble tilbudt å skrive et leserinnlegg, men da er det igjen de som styrer overskriften, bestemmer når det skal komme, de kan korte det ned og ta bort essensen og det vil bare slå negativt ut for oss så det har vi takket nei til.»

Klager mener publiseringene er et brudd på flere punkter i Vær Varsom-plakaten (VVP): 3.3 (premissene), 4.1 (saklighet og omtanke), 4.3 (privatliv), 4.4 (tittelbruk).

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram.

TILSVARSRUNDEN:

Romerikes Blad (RB) avviser klagen, og mener denne tittelen ikke kan sies å være et slikt overtramp som det klagerne anfører.

Journalisten skriver innledningsvis: «Jeg ville lage en sak på single på Romerike. I stedet for Skedsmo med flest valgte jeg å fokusere på at Hurdal var alene om å ha færre single (i prosent) nå enn for 10 år siden. Jeg fikk kontakt med Trine Engdal, som i februar 2016 var med og frontet "Fryktløse Frøkner" i RB under spark-VM. (En humorfylt og svært uhøytidelig gjeng kvinner fra Hurdal): Etter at jeg henvendte meg til henne med intervjuforespørsel via messenger, svarte hun: "Runar har sikkert anbefalt meg fordi jeg kjenner han og han må leve med min "galskap". Trine ønsket seg en "humoristisk vinkling". Hun ønsket å ha med seg to andre kvinner, noe jeg selvsagt sa ja til. Hun skulle også forsøke å få med en mann/menn, men det lot seg ikke gjøre.»

Videre. «Før møtet fikk Trine tilsendt noen aktuelle spørsmål: "Fordeler/ulempes ved å være singel", "Har dere forsøkt online dating", "Har dere vært i faste forhold", "Hvilke kvaliteter bør en partner ha"? Trine svarte at dette var blant det de hadde drøftet før de skulle møte meg. Hun la til: "Bare å glede seg. Damene er gale, så enten blir du vettskremt eller så går det bra".» Korrespondansen ligger vedlagt.

Under selve intervjuet den 20. juli, opplyser journalisten at han møtte «tre glade damer ved badeplassen. Været var supert. De hadde brakt med seg jordbær og boller med sjokolademus. Jeg fikk forklart at det var "bollemus". Vi fikk en hyggelig tid sammen, ca. 90 minutter med mye latter og god stemning. Ingen av de tre nevnte noe om hvordan saken skulle vinkles. Ei heller ba de om sitatsjekk eller annet innsyn i saken.»

Journalisten hevder at det eneste kvinnene ba om å få vite var når saken skulle stå på trykk, og journalisten tok derfor kontakt med to av kvinnene på fredag og fortalte at artikkelen ville

komme på trykk lørdag.

Han skriver: «Jeg nevnte også at de trolig ville bli avbildet på forsiden. NN skrev til meg via messenger der hun spurte om hva som ville bli tittel. Jeg spurte hva hun så for seg og fikk til svar: «Yre fyldige supersingle kvinner byr på bollemus ved Hurdalssjøen, begynner å komme i hodet nå.» Jeg svarte: Jeg droppet bollemusa ... Etter nøye overveielser. Selv om det var et artig påfunn. NN svarte: Hehe... puuuh.. Sikkert lurt.»
Korrespondanse vedlagt.

Etter at artikkelen var publisert på nett, tok klager kontakt med spørsmål om tittelen kunne endres. Avisen sendes imidlertid til trykkeriet 19.30 og e-avisen til Danmark kl 20.30. «Da klager tok kontakt med oss ca. 21:15 fredag kveld, hadde vi i realiteten ikke muligheter til å gjøre endringer.»

Om de konkrete punktene som er innklaget, hevder RB at premissene var tydelig klargjort for klagerne. Journalisten forklarte hva han ønsket på telefon, i tillegg sendte han klagerne eksempler på spørsmål han kom til å stille. Avisen skriver: «I og med at de tre intervjuede kvinnene heller ikke under intervjuet stilte andre vilkår enn å bli tipset om når saken ville bli publisert – noe RB etterlevde – har ikke RB etter vårt syn ikke opptrådt i strid med VVP 3.3.»

Om VVP punkt 4.4, tittelbruken, mener avisen at det er dekning for tittel. Det vises til meningssammendraget i artikkelen, og da spesielt under mellomtittelen «Bygdedag i august». Avisen minner om at klagerne ikke reagerer på selve artikkelen, og at titlene er ment som et slags sammendrag av hva saken handler om og hva de tre jentene gir uttrykk for. Titler, sammen med ingresser, billedtekster og brødsatser gir, ifølge avisen, ingen holdepunkter for å si at det er de tre kvinnene som «roper på mannfolk». Slik avisen ser det, må «ropet» tolkes som et rop på vegne av bygda, og en etterlysningen etter menn av en viss dignitet (mannfolk).

Avisen skriver: «Ropet er på Hurdals vegne i første omgang for å få menn til å komme til «Bygdedagen» og i en større sammenheng at menn skal oppdage bygdas kvaliteter også i form av populasjonen av flotte, single kvinner. Etter RBs syn er det derfor ikke grunnlag for å oppfatte saken som en kontaktannonse for de tre kvinnene spesifikt. De presiserer jo også selv at de ikke er misfornøyd med statusen som single: *Ikke at vi mistrives som aleneboere og ønsker oss partnere for enhver pris, men det kan være hyggelig å være to.*» Avisen peker også på at klagerne har gitt inntrykk av å være friskuser, og mener klagerne overreagerer: «Det er intet odiøst ved saken som gjør at de tre kvinnene kommer i et dårlig lys. De framstår som reflekterte, voksne kvinner opptatt av Hurdals ve og vel.»

Kvinnenes «rop etter mannfolk», i en sak om hvilke kommuner som har det største overskuddet av single, kan ikke forstås som rop etter én bestemt mann (kontaktannonse), men som oppfordringer til en bestemt type menn – mannfolk – som kan komme til bygda (Hurdal) og utligne kvinneoverskuddet på en god og konstruktiv måte, skriver avisen. Videre mener avisen at titler, ingresser, billedtekster eller brødsats samlet sett ikke setter klager i et dårlig lys. RB mener at artikkelen derfor heller ikke aktiverer bygdedyret, og at omtalen ikke er i strid med VVP-punktene 4.1, 4.3 eller 4.4.

Klager mener det ikke er noe i kommunikasjonen mellom klagerne og journalisten som tilsier at den tittelen skulle bli valgt, og skriver: «Ja, vi tuller og tøyser mye MEN det betyr jo ikke at det er greit å fremstille oss som desperate damer? I mitt hodet er det forskjell på å

fleipe og tulle om mye og det å fremstå som desperat. Og det var jo journalisten vi tullet med. Når han stilte spørsmål fikk han jo skikkelige svar. Jeg skrev og han bekrefter at jeg ønsket en humoristisk vinkling. Det var derfor vi tøysset mye også. Er det ensbetydende med å bli hengt ut med en overskrift som sier "roper etter mannfolk". Jeg ser ikke humoren i det overhodet! Det står vel også et sted i samtalen vår at vi ønsket å fremstille Hurdal på en positiv måte. RB bygget jo bare enda mer opp under fordommene mot bygda med en slik reportasje.»

Om VVP punkt 3.3, skriver klager: «Vi forventet oss jo en morsom artikkel. Jeg var også tilstede den første timen da jeg måtte gå i et annet møte men da hadde vi blitt enig om en morsom vinkling og ikke en sjekkeannonse. [...] Under intervjuet sa jeg tydelig at jeg ikke ønsket det som noen sjekkeannonse. Det kan de andre to bekrefte. Men igjen, når det ikke er noe opptak, blir det vanskelig å bevise.»

Om VVP 4.4, tittelbruken, skriver klager: «Dette er svada og det vet RB utrolig godt. De låser artikkelen og setter på en overskrift som gjør at hele Hurdal setter kaffen i halsen. I tillegg til samtlige av mine kollegaer på Oslo Lufthavn. Det har ikke vært hyggelig å komme tilbake på jobb. De få som har hatt tilgang til hele artikkelen har skjønt at den ikke henger på greip, om artikkelen er et eneste stort gjesp. RB som er en lokalavis bør kjenne til effekten slike overskriften har i en liten bygd. Og de bør vite hvilke konsekvenser dette har for enkeltpersoner. [...] Jeg har fått vite at det fortsatt snakkes om dette bak ryggen vår og det faktum at de færreste tør fronte det mot oss sier sitt. Jeg bryr meg veldig lite om hvordan RB tolker/bortforklarer "roper etter mannfolk", det er måten leserne tolker det på som er uheldig for meg. Og vi er ikke sitert ordrett noe sted av journalisten, så vi sa vi ønsket single menn og damer til bygdefesten, vi kunne jo ikke si nei, at vi ikke ønsker flere folk til bygda, men ordlyden i det får han stå for selv. Og igjen trodde vi dette skulle inn i en humoristisk vinkling. Det er absolutt ingen ting ved artikkelen som er humoristisk.»

Til slutt: «Og nei, jeg ba ikke om gjennomlesning. Jeg trodde han hadde nok info til en humorbok og klarte ikke i min villeste fantasi forestille meg denne vinklingen. Ja, jeg visste det ville bli vridd på ting og at artikkelen kunne bli klein, men den var jo innenfor. Overskriften hadde vi uansett ikke fått vite da det er desken som lager den så det hadde ikke hjulpet med gjennomlesning.»

Romerikes Blad mener denne klagesaken koker ned til spørsmålet om de innklagede titlene er i strid med VVP-punktene 4.1 og 4.4.

Avisen skjønner at klager er bekymret for negative reaksjoner mot barna, men mener dette er en ubegrunnet frykt, og at klager her feiltolker reaksjonene: «RB skjønner klagers subjektive engstelse for at bygdedyret holder på, men samtidig er vår klare oppfatning at bygdedyret ikke kan ha latt seg aktivere i dette tilfellet. Etter RBs syn er det rett og slett ikke noe «mat» for bygdedyret når titler, ingresser, bilder og billedtekster sammenholdes slik at RB ikke har publisert i strid med VVP 4.1 og 4.4.»